

Motion till riksdagen 2010/11:N330

av **Lise Nordin m.fl. (MP)**

Förbud mot uranbrytning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram ett förslag till ändring av minerallagen (1991:45) som tydligt förbjuder prospektering efter uran i Sverige.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram ett förslag till ändring av minerallagen (1991:45) som tydligt förbjuder uranbrytning i Sverige.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prospektering och provborrning bör tillåtas endast om kommunfullmäktige har tillstyrkt detta.

Motivering

Det senaste året har flera företrädare för regeringspartierna gjort uttalanden om eventuell uranbrytning i Sverige. Uttalandena har varierat från att man inte utesluter uranbrytning i Sverige till att en röst på partiet är en röst för ett nej till uranbrytning. Med anledning av uttalanden med olika inriktning från regeringspartierna är det relevant att pröva vad som nu är riksdagens ståndpunkt om eventuell uranbrytning i Sverige.

På en fråga om uranbrytning i Sverige svarade statsminister Fredrik Reinfeldt (M) i en tv-intervju i september 2009 att ”förlängs då kärnkraftsparentesen så kan det vara intressant att också titta på urantillgångar” och vidare att ”jag tycker att det är logiskt givet om man förlänger kärnkraftsparentesen att man inte utesluter det [uranbrytning i Sverige]”. Uttalandet har allmänt tolkats innebära att statsministern öppnar för uranbrytning.

I valrörelsen uttalade miljöminister Andreas Carlgren (C) ett tydligt motstånd mot uranbrytning i Sverige. I ett pressmeddelande 2010-09-15 sa miljöministern: ”Att göra en skärpning när det gäller uranprospektering, det är ett centerbesked, ja det vill vi.” Och vidare att: ”En röst på Centern på kommun-, landstings eller riksdagsnivå är en röst för ett nej till uranbrytning”.

Med anledning av statsministerns och miljöministerns uttalanden som kan tolkas som att stå emot varandra, finns det anledning att nu pröva var Sveriges riksdag står i frågan om uranbrytning i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Stort intresse från utländska bolag

För varje år har intresset ökat från utländska bolag att få söka och bryta uran i Sverige. Det finns idag över 200 tillstånd för prospektering i Sverige. Det faktum att flera utländska företag investerar miljontals kronor i att prospektera efter uran talar sitt tydliga språk att de gör bedömningen att brytningen kan bli aktuell.

Vi anser att det behövs ett lagstadgat förbud mot uranbrytning. Det skapar tydlighet för både näringsliv och medborgare. Som en naturlig följd bör också prospektering efter uran förbjudas.

Det ökade intresset från bolagen och statsministerns uttalande innebär att man inte längre kan påstå att det inte är relevant att diskutera en lagändring med motiveringen att "uranbrytning inte är aktuell". Det är inte bra näringspolitik att locka utländska företag att komma hit och göra investeringar och undersökningar genom att inge dem falska förhoppningar. Det är inte bra ur demokratisynpunkt att försöka lugna oroliga medborgare genom att ge dem felaktiga försäkringar.

Uranbrytningens negativa konsekvenser

Uranbrytning medför, som även medgavs av företrädarna för regeringspartierna i debatten i riksdagen i mars 2007, miljöproblem som vi inte vill ha i vårt land. Vi nämner bara ett av dem här. 85 procent av den radioaktivitet som finns i malmen lämnas kvar som gruvavfall. Det är då i en form som gör radioaktiviteten (och tungmetaller) mycket mer lättspridd än i urberget. Det radioaktiva avfallet och tungmetallerna måste tas om hand på ett säkert sätt under tusentals år, långt efter det att de nya kärnkraftverk som regeringen Reinfeldt öppnat för har tjänat ut.

Det är ett arv som Miljöpartiet inte vill lämna till framtiden.

Kommunalt veto

I många orter runt om i vårt land från Skåne till Norrbotten oroas människor över framtiden för sina hemorter. Nästan ingen i Sverige vill ha en uranbrytning i närheten – inte i närheten av sin bostad, inte i närheten av sitt fritidshus, inte i närheten av sina ströv-, jakt-, eller fiskeområden. Uranbrytning innebär allvarliga hot mot miljön. Erfarenheter från länder där uranbrytning förekommit förskräcker. Förekomsten av prospektering efter uran innebär en risk för att uranbrytning faktiskt kan komma till stånd. Det lägger i sin tur en död hand över utveckling av annat slag på de orter där prospektering tillåts. En urangruva är ingen större turistattraktion. Enligt miljöbalken har kommuner rätt att inlägga sitt veto mot uranbrytning. Eftersom redan prospekteringen ger så omfattande konsekvenser för kommunen och dess invånare anser Miljöpartiet att det bör införas en kommunal vetorätt också mot prospektering.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2010

Lise Nordin (MP)

Åsa Romson (MP)

Tina Ehn (MP)

Jan Lindholm (MP)

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Jabar Amin (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Peter Rådberg (MP)